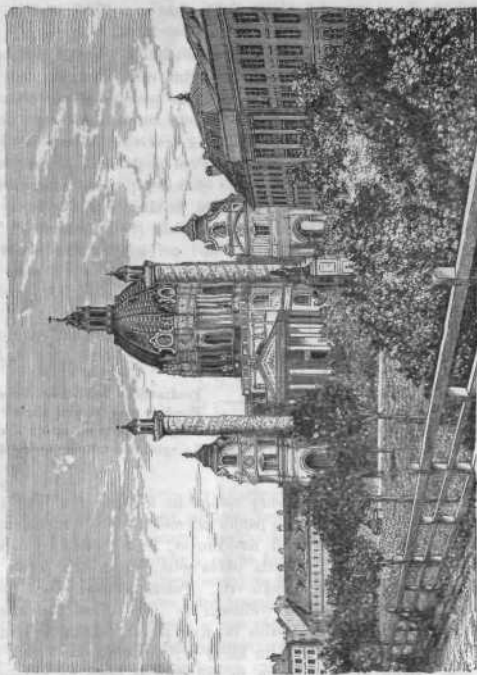


Dunajske slike.

Karlova cerkev.



o prekrasno cerkev v stolnem mestu našega cesarstva je dal zidati slavno znani cesar Karl VI., ki je bil takó skrben oče svojim podložnikom, da ga bodo zaradi občeekoristnih stavb pómneli narodi, dokler se bodo šteli véki. Leta 1713. je razsajala po Dunaji strahovita kuga, in pobožni cesar Karl VI. je obljubil, da hoče pozidati krasno sve-



Karlova cerkev.

tišče Bogu v zahvalni dar, ako odvrne od njegovega ljubega stolnega mesta smrtno šibo. In da je presvitli cesar bil zvest svoje obljudi, to nam kaže napis nad krasnim od korintskih stebrov podpiranim cerkvenim portalom: „Vota mea reddam in conspectu timentium Deum.“ To se po naše pravi: „Pred obličjem bogaboječih bodem izpolnjeval svoje obljudbe.“ — Drzovito v zrak kipeča visoka kupla mogočno krije podolgo-okroglasto ladijo veličastnega, v

romanskem zlogu postavljenega dvojestolpnega svetišča. Spredaj ob straneh sta na desno in levo dva prosto stoječa po 45 metrov visoka in po 4 metre debela stebra. Oba sta polna bazreliefov, ki nam kažejo po vsej svoji višavi najznamenitejše dogodbe iz življenja cerkvenega patrona sv. Karola Boromeja. V notranjih prostorih te prezale hiše božje je vse polno štukaturnih olupšav in prekrasnih malarij. Tudi mramorja in zlatenine se vidi toliko, da mora človek, vse to ogledajoč, radosten vzklikniti: Da, gospod, kateri je dal Najvišjemu v čast ta zali tempelj postaviti, ljubil je v resnici lepoto Njegovih hiš!

Osnovni kamen k tej cerkvi je položil cesar sam 1716. leta, in zidanje je bilo zvršeno 1737. leta.

Takoj v bližini Karlove cerkve stoji „politehnika,“ palači podobno poslopje, katero je dal 1818. l. postaviti nesmrtni cesar Fran I., ded našega presvitlega cesarja Frana Josipa I. To velikansko poslopje je posvečeno višjeji obrtni izobraženosti, kar nam kaže njega umeteljno okinčano čelo z nemškimi napisom: „*Der Pflege, Erweiterung, Veredelung des Gewerbleißes, der Bürgerkünste, des Handels.* Franz der Erste.“ — Pred politehniko je nasajen vrtič, v katerem je mnogo ličnih klopč, ki vabijo človeka v prijetno senco. Ob sredi tega vrtiča je na visokem kamenenem stalu bronast kip slovečega Jožefa Ressel-a, rodом Slovana, ki je izumil barkino vrtelo (*Schiffsschraube*). Ta veleumni mož je skozi Ljubljano potujoč umrl pri nas na Kranjskem in je pokopan na pokopališču sv. Krištofa v Ljubljani.



Vzpomladna bučela.

Pozdravljena bodi, draga bučela!
Pomladi tedaj si prvi klicar?
Dviguje se v prsih mi duša vesela,
Ko vgladal sem tebe, nedolžna stvar!

Levstik.

Prisijalo je na nebo vzpomladno solnce in se nprlo s svojimi žarki v ulnik. Čudno so sévale na posameznih panjih zatemnele podobe v rumenem svitu.

Iz žekna *), nad katerem je bil naslikan sv. Duh v podobi goloba, prilezla je bučelica. Zaspano se je ozrla okolo sebe, razprostrla peroti in odfrčala. Lahna sapica jo je nesla preko vrta. Poležana trava se je že vzdigovala in zelenela. Drevje je bilo večinoma še golo. Tam pod kozolecem, kjer so rastle še na grēdi kurja črevica in drug plevel, skakal je ščinkovec. Odēt je bil v zeleno-rudeč kožušek, in klical je: *eink-eink*. — Frčala je bučela mimo hiše. Okno je bilo odprto in pri oknu je bralo na rudečo knjižico dekletce, takó ljubeznivo dekletce! Po strehi so kričali vrabci, a nad hišnimi vrati je popravljala lastovica staro gnezdo. Ko je ugledala bučelico, zaletela se je proti njej in skoraj bi jo bila ujela. A vender je ni!

Od strahu je trepetalo v bučelici srce, ko je hitela naprej, na polje. Tu sta kmet in njegov sin orala njivo. Nemirno sta stresala konja svoji glavi.

*) Luknja v panji, koder hodijo čebele noter in ven.